

**Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut
(Naalakkersuisut siulittaasuannit saqqummiunneqartoq)**

pillugu

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatineersoq, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut

UKA2010-mi ulloq 13. oktober 2010-mi siullermeerinerup kingorma ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Namminersorreq pillugu inatsit 2009-mi atuutileroq. Taamaattorli Namminersorreq pillugu inatsimmi Namminersorlutik Oqartussani oqartussaaffeqarfut – tassa Inatsisartut Naalakkersuisullu – akornanni suleqatigiinneq - qanoq aaqqissuussaanersoq - immikkuualuttortalersorlugu nassuiaasersorneqanngillaq. Tamanna Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsisissaattut siunnersuummi matumani siunertarineqarpoq. Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni maannamut atuuttumi pingarnerinnaat tunngavigineqarput. Inatsit pineqartoq 1988-imi akuersissutigineqarmalli arlaleriarluni allanngortinneqartarsimavoq, taamaat-tumillu inatsisissatut siunnersuut manna taamaalliluni inatsisip ataatsimut allanneqarneratut ilaatigut isikkoqarpoq. Tassanissaqq aalajangersakkat erseqqarluttut erseqqissarnerisigut inatsit erseqqinnerulersinniarneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut Inatsisartut suleriaasissaattut nutaatut siunnersuummut saqqum-miunneqartumut aamma aningaasarsiaqartitsinermut inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuummut ataqtigiissillugu paasineqassaaq. Aalajangersakkat ilaat, tassa assersuutigalugu Naalakkersuisunut ilaasortat atuuffinnik allanik suliaqarnissaat pillugu aala-jangersakkat taamaallutik inatsisit taaneqartut akornanni nuunneqassasut siunnersuutigine-qarpoq.

Inatsisartut siunnersummik siullermeerinninnerat

Siunnersuut siullermeerneqarnerani tapersorsorneqarluarpoq. Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsisaasimasup naleqqussarneqarnissaa partiit tamarmik tapersorsorpaat. Pissaaneqarnerup pingasunut avinneqartarneranik tunngaveqarneq aamma Kalaallit Nunaanni atuunera inatsimmi erseqqisisinnejassasoq taamatuttaaq tapersorsorneqarpoq.

Akerlianilli Inatsisartut ataatsimiinnerini ilaasortat qallunaatut oqalussinnaanngitsut oqalutseqarnikkut qallunaatut oqalussinnaasariaqarnerat partiit akornanni isumaqtigigiinngissutaavoq. Inatsisartuni Naalakkersuisunilu ilaasortat kalaallisut oqalussinnaanngitsut kalaallisuummut oqalutseqarnikkut qallunaatut oqalussinnaasariaqartut Inuit Ataqatigiit, Demokraatit, Kattusseqatigiit Patiat aamma Attassut isumaqarput. Tamanna Namminersorueq pillugu inatsimmut tamatumungalu nassuaatinut naapertuuttutut isigineqarpoq. Taamaattorli kalaallit oqaasii naalakkersuinermik suliaqarnermi tunngavittut suni tamani atorneqassasut avaqqunneqarsinnaanngitsumik piumasaqaataassasoq Siumut isumaqarpoq.

Allannguutissatut siunnersuut

Siunnersuutip siullermeerneqarnerata kingorna allannguutissatut siunnersummik Naalakkersuisut saqqummiussippu. Allannguutissatut siunnersummi § 9 erseqqissarneqarpoq, tassalu Naalakkersuisuni ilaasortat aamma kalaallisut oqalussinnaangitsut kalaallisuummut oqalutseqarlutik qallunaatut oqalussinnaasariaqartut erseqqissumik oqaatigineqarpoq. Allannguutissatut siunnersummi kalaallisut oqaasiliunngitsut qallunaatut oqalussinnaanissaannik ullumikkut periarfissaasoq Naalakkersuisunut ilaasortanut atatillugu erseqqissuuusariaqarnermisut erseqqarissuseqanngitsoq Naalakkersuisut taamaallutik nalilerpaat.

Tusarniaanermi akissut

Tusarniaasagaanni Inatsisartut Naalakkersuisullu iluisa akornanni pissutsit kisimik pineqartussaasorineqarmata siunnersuutip tusarniaassutiginissaa naleqqutinngitsutut inatsisissatut siunnersummi nassuaatit nalinginnaasut malillugit isigineqarsimammat atatsimiititaliap arajutsisimanngilaa. Taamatut naliliineq ajornartorsiutitaqavinnngittussatut isigineqarsinnaanngilaq. Taamaalilluni aalajangersakkat nutaarluinnaat siunnersummi atuutilersinniarneqarput, soorlu assersuutigalugu § 3, imm. 1 aamma § 5, taakkunani Inatsisartunut ilaasortat qinigaa-sinnaassusiat innarlerneqarsinnaanngissusiallu pillugit apeqqutinut tunngasummata. Aammattaaq aalajangersakkat arlallit ingerlateqqinnejarsinnaasullu arlallit imaat annerusumik minnerusumilluunniit allannguuteqartinnejarsinnaasullu. Tamatuma saniatigut inatsit 2006-imi (UPA2006/98) kingullermik allanngortinnejarmat tusarniaaffigisartakkat arlallit tusarniaaffigineqarsimapput taamanikkullu aktiaatileqatigijiffinnut pisortanit pigineqartunut atatillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aamma Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap pisinnaasaqarfii allannguuteqartinnejarsimallutik. Aammattaarmi taamanikkut inatsisissatut siunner-suutaasimasup saqqummiunnejarnerani tusarniaanermi akissuteqartitsinermi peqataasimasor-passuit qujassuteqarfifigissallugit naleqquttuussasoq taamanikkut Naalakkersuisut siulittaasorisimasaat isumaqarsimavoq. Taamanikkut inatsisip allannguutissaatut akuersissutaasimasut siunnersummi matumani allannguuteqartinnagit ingerlateqqinnejarsinnaasullu. Taamanikkut inatsisip allannguutaa kikkunnut tamanut pingaaruteqarsimangaarmat allaat tusarniaanissaq pisariaqartinnejarsimavoq, inatsisissatut siunnersummut matumunnga atatillugu sooq tamatuma massakkut taamaannginnaa erseqqissorinannngilaq. Taamatut naliliisimanaerup tunuliaquataa inatsisissatut siunnersummi nassuaatini nalinginnaasuni ajoraluwartumik paasissutissiissutigineqanngilaq.

Aamma nunami tamat oqartussaaqataanerat tunngavigalugu aqutsiffiusumi tamat oqartussaafigisaannik ingerlataqarfiit - akunneranni – aaqqissuussaaneq namminermi kisimi oqartussaafigisatut innuttaasunullu pingaaruteqanngitsutut isigissallugu eqqarsarnartortaqarpoq. Inatsisissatut siunnersummum matumunnga atatillugu soqutigisaqaqtigifit tusarniaafffiginissaat naleqquppallaanngitsutut isigineqassagaluarpuunniit innuttaasut soqutiginninnerat paasinartuliortoqarnissaannillu pisariaqartitsinerat maannangaaq naammassineqareersimasariaqaluarpoq siunnersuutip tamanut ammasumik oqallisigitinneratigut.

Naalakkersuisut siulittasuannik apersuineq

Ataatsimiitaliap siunnersummik suliarinninnerminut atatillugu Naalakkersuisut siulittaasuat apersorpaat. Naalakkersuisut siulittaasuannik apersuinerup nalaani paassisutissanik ataatsimiitaliap saniatigut oqaaseqaateqarfigisariaqagaanik saqqummersoqarsimanngitsoq ataatsimiitaliaq isumaqarpoq.

Ataatsimiitaliap siunnersummik suliarinninnera

Inatsisartut ukiuat ingerlaavartoq?

Inatsisissatut siunnersummi § 10-kkut Inatsisartut inatsisaanni maannamut atuuttumi § 9, imm. 2 ingerlatiinnarneqarpoq. Akerlianilli Inatsisartut inatsisaanni maannamut atuuttumi § 9, imm. 1 ingerlateqqinnejanngilaq. Inatsisartut ukiumut marloriarlutik ataatsimiittarnissaannik piumasaqaat inatsisikkut aalajangersarneqartoq taamaalilluni atorunnaarsinneqarpoq. Taman-na pissusissamisoortutut ataatsimiitaliap isigaa.

Pingaartumik tassuuna allannguinikkut – Inatsisartut kissaatigigunukku – ukioq tamaat Inatsisartut ukiuattut ingerlaavartutut ataatsimiiffissatut aaqqissuunissaanut immikkut periarfissineqarput, assersuutigalugu septemberimiit decemberimut aamma januarimiit junimut Inatsisartut katersuuttalerlutik. Tamanna soorunami Inatsisartut ingerlanneqarnerannut aningaasar-tuutaanerulertussaavoq ilaatigummi ilaasortat angalasarnerinut aningaasartuutit ullumikkornit amerlanerulersissummat. Aningaasartuutit amerleriaataat Inatsisartuni ilaasortat ikilisinne-risigut annikillisinneqarsinnaapput allaallumi naligiimmik matussuserneqarsinnaallutik. Taamatut allannguinissaq piviusunngortinnejarsinnaassaaq inatsisissatut siunnersumi matuman § 2-p allangortinneratigut.

Inatsisartut ataatsimiittarnerisa allatut aaqqissuunerisigut ataatsimiittarnerit ataatsimittarner-nut marlunnut sivikitsunut imartoqisunut eqikkartarunnaaraani inatsisit aaqqissuunneqartarne-rat pitsaarulissaq, tassami inatsisit aalajangiiffigisassatullu siunnersuutit saqqummiunnissaat akuersissutiginissaallu sivikitsuararsuarmik piffissalerneqartarunnaassammata.

Taamatut allannguinikkut inatsisissatut siunnersuut folketingip ukiuata naanerani akuersissutigineqarsimanngitsoq Inatsisartut ukiuata naanerani atorunnaarsinneqassanersoq isumaliuter-suutigissallugu pissusissamisuussaaq.

Naalakkersuisunut ilaasortamik tunuartitsineq

Inatsisissatut siunnersummi § 23, imm.2-mi Naalakkersuisunut ilaasortaq Inatsisartunut na-lunaaruteqaannarnikkut Naalakkersuisut siulittaasuata tunuartissinnaalissagaa nutaatut siun-

nersuutigineqarpoq. Taamaalilluni Naalakkersuisunut ilaasortap tunuartinneqarnissaata Inatsisartunit akuersissutigineqarnissaa utaqeqqaarneqartariaarutissalluni.

Aalajangersakkap allanngortinneqarnissaas pissusissamisuussasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Siulittaasummi ilaasortamik tunuartitsinera pillugu nalunaarut Inatsisartunit tiguneqarneranit tunuartitsineq atuutilissammat. Akerlianilli tunuartitsinissamik kissaateqarnerup piviusunngortinnissaanut maleruagassat ullumikkut atuuttut malillugit pisoqartarsimaneratut qaamatini arlalinni utaqqisoqartarunnaassaaq.

Naalakkersuisut siulittaassuata ilaasortamik tunuartitsinera Inatsisartut tapersorsorumanngit-tuarsinnaavaat. Taamaalilluni siulittaasup aalajangiinera atorunnaarsinnejqassaaq ilaasortarlu iverteqqinnejqassaaq – inatsiseqartitsinikkulli akornuserneqarsinnaanngitsumik. Ilaasortap tunuartinneqarnissaat Inatsisartut akueriumanngippassuk tamanna Naalakkersuisut siulittaasuan-nik tatiginninnikkunnaarnertut isigineqarsinnaanngitsoq ataatsimiititaliap maluginiarpaan.

Atuuffik aamma Inuussutissarsiut

Naalakkersuisunut ilaasortat atuuffinnik allanik suliaqarsinnaanerat pillugu aalajangersakkat aningaasarsiaqartitsinermut inatsimmi § 9-mit Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit inatsim-mi § 25-mut siunnersuteqarnikkut nuunnejqarpoq. Tassunga atatillugu oqaatsip ”atuuffiup” maannamut nassuiarneqarnera § 25 pillugu nassuaatini allanngortinneqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpaan. Taamaalilluni nassuaatit malillugit oqaatsimi ”atuuffimmi” oqaaseq ”inuussutissarsiut” aamma ilanngunnejqarpoq, imaappoq suliat suulluunniit aningaasarsiaqataasut imaluunniit aningaasarsiaqataanngitsut. Maannamut periaasisumut tunngatillugu nassuaatip allanngortinneranut pissutaasoq aalajangersagakkamut nassuaammi ajoraluartumik paassisstissiissutigineqanngilaq.

Inatsissatut siunnersummi § 25-mi oqaatsip ”atuuffiup” nutaamik nassuiarneqarnera pillugu Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap isummerfigissaga Qinigaanerup Misilin-neqarnissaanut Ataatsimiititaliamit kissaatigineqartoq Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq ilisimatinnejqarpoq. Taamaattumik Dansk Sprognævnimut tusarniaanermut akissut pissarsiarineqarpoq, imatut oqaasertalik:

”Den Danske Ordbog (www.ordnet.dk/ddo) naapertorlugu ”hverv” (atuuffik) tassaa-vog ’tatigisaalluni ataqqinaatitulluunniit suliasiissut, atuuffik suliarluunniit’. Ordbogi taanna aamma malillugu ”erhverv” (inuussutissarsiut) isumaqarpoq ’suliaq aningaa-sanik isaatitsiffusoq allatulluumniit qjungitsorsiassanik pissarsiffusartoq’.

Politikens Nudansk Ordbog med etymologi (4. udg., 2010) taamaqataanik allappoq ”hverv” (atuuffik) tassaasoq ”immikkut atuuffik suliaassaqrilluumniit, ”erhverv” (inuussutissarsiut) tassaatinneqarluni ”suliaq aningaasanik isertitsiffusartoq piginmaa-sanillu aalajangersimasunik piumasaqacateqarfusoq = SULIAQ, INUUNIUT, SULIF-FISSARSIAQ, ATORFIK, INUUSSUTISSARSIUT’.

Taamaalillu pingarnerusutut najoqqtassatut ”inuussutissarsiut” ”atuuffiup” ilagi-sinnaanngilaan.

Ilanngullugu oqaatigineqarsinnaasoq "atuuffik" tamatigut paasineqartarmat sunngif-fimmi ingerlatatut apeqqutaatinngagu atuuffik akissarsiaqataaneersoq imaluunniit naamik."

Ataatsimiitaliaq naliliinermini Dansk Sprognævnip isumaanut naapertuuttumik isumaqarpoq. Aamma nassuaat inatsisissatut siunnersummi saqqummiunneqartutut ilaatigut Qinigaa-nerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiitaliamit maannamut pisarnermisut atorsimaneraa takuneqarsinnaanngilaq.

Tamatuma saniatigut ataatsimiitaliap naliliinermini oqaatsit oqimalutarneqarnerat immikkut pingaartippaa. Taamaalilluni inatsisilerinikkut naliliinermi "oqaatsinut killigititaq" qaanger-neqassanngilaq, oqaasermi atorneqartoq oqaasilerineq kisiat eqqarsaatigalugu inatsisit oqaa-sertaani qanoq annertutigisumik atorneqarsinnaanersoq oqaatigineqarmat. Tamatuma saniati-gut Naalakkersuisunut ilaasortap Naalakkersuisunut ilaasortaanermini suliassami saniatigut inuussutissarsiutit allat naleqquttumik isumagisinnaanerai Naalakkersuisut siulittaasuata kisi-miilluni aalajangertariaqaraa oqaatigineqarsinnaassagunarpoq.

Isumaliutissiissummi matumani oqaatsit "atuuffiup" aamma "inuussutissarsiutip" taaneqartut mannalu tikillugu paasineqartarnerat siunissami inatsisip pineqartup nassuiardeqartarnerini atorneqartassasut ataatsimiitaliami amerlanerussuteqartut isumaqarput. Taamaalilluni oqaat-sip "atuuffiup" inatsisissatut siunnersummi nassuiardeqarnera ataatsimiitaliap tapersorsor-sinnaanngila.

Nuna tamakkerlugu kommuninullu politikkimut tunngatillugu oqaaseq "atuuffik" assigjinn-gitsunik nassuiardeqartassappat tamanna ajuusaarnartorujussuussasoq ataatsimiitaliaaq erseqqissaatigissavaa. Taamaattoqalersinnaavoq "atuuffik" pillugu inatsisissatut siunner-suunni matumani nassuaat taaneqartoq aamma "inuussutissarsiummut" annertusitillugu atorneqartalissappat. Taamaalilluni kommunit aqunneqarnerannut inatsimmi oqaaseq "atuuffik" atorneqartoq "inuussutissarsiummut" ilanngunneqanngitsutut isumaqartillugu atorneqar-poq.

Naalakkersuisuni tunuartoqarneratigut qinersineq

Siulittaasoq Inatsisartunit tatigineqarunnaartillugu Naalakkersuisut siulittaasuata qinersinis-samik nalunaaruteqarsinnaanera eqqarsaatigalugu § 28-mi aalajangersakkat erseqqinneruler-put. Assersuutigalugu taama pisoqarsinnaavoq naalakkersuinermi pissaaneqarnermi pissutsit allangornerisigut imaluunniit ilaasortat pisortatut suliaminnik ingerlatsinerat naammagineqarunnaarsillugu imaluunniit allatut pissusilersonerisigut.

Taamaalilluni nutaamik qinersinissamik nalunaaruteqarneq "sumiiffimmi" pissasoq maanna erseqqissarneqarpoq. Imaappoq aalajangiineq Inatsisartuni pissaaq piffissarlu eqqarsaatigalugu Inatsisartut tatiginnikkunnaernerminnik oqaaseqarpata tamanna pissaaq – amerlanertigullu tamanna pisarpoq ataatsimiinneq ataatsimiittarfimmi allarteqqinneratiigut.

Siunnertuutip aningaasaqarnikkut kingunissai

Inatsisissatut siunnersuut pisortanut aningasartuutaasussatut isigineqanngimmat ataatsimiitaliaap arajutsisimanngila.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuataat akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqtigittup inassutigaa.

Tamatuma kingorna Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuataat iluserilikkamisut iluseqar-luni akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqtigittup inassutigaa.

Taamaattorli oqaatsit "atuuffiup" aamma "inuussutissarsiatip" qanoq paasineqarnissaat pillugu Siumut ima oqaaseqarumavoq:

Siumut isumaqarpoq, Inatsisartut siulittaasuat, Naalakkersut siulittaasuat Naalakkersuisunullu ilaasortat qinikkatut atuuffimmi saniatigut inuussutissarsiateqarsinnaanerat akissarsiaqaataal-luni akissarsiaqaataanani luunniit, pissaanermik atornerluinnginnissamik aammalu soqtigisar-sunginnissaq qulakkeerniarlugu aaqqiissuteqartariaqartoq. Taamaammat Siumup inatsisikkut qulakkeerusuppa, pissaanermik atornerluinnginnissaq soqtigisarsunnginnissarlu anguniar-lugu inatsisikkut sukaterisoqartariaqartoq nalilersuisoqartariaqartorlu.

Siumut isumaqarpoq, Inatsisartuni siulittaasuussagaanni, Naalakkersuisuni siulittaasuussa-ganni aammalu Naalakkersuisuni ilaasortaassagaanni suliffik 100 % -imik atuuffiusariaqartoq saniatigooralugu atorfiunani Soorluttaaq Inatsisartut Siulittaasuat, Naalakkersuisut Siulittaasuat Naalakkersuisunilu Ilaasortaq arlaannaatigulluunniit attuumassuteqarani innuttaasut assigiimmik sullinnissaanut inatsisitigut tunngavilerneqarnera qulakkeerneqassasoq.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Isak Hammond,
Siulittaasoq

Andreas Uldum

Debora Kleist

Doris Jakobsen

Anders Olsen

20. oktober 2010

EM 2010/24

Allannguutissatut siunnersuut

uunga

Siunnersuut uunga: Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat

Aappassaaneerinissamut Naalakkersuisunit saqqummiunneqartoq.

§ 9-mut

1. § 9, imm. 2, oqaasertalerneqassaaq imatut:

“Imm. 2. Inatsisartuni isumaqtiginninniarnerit kalaallisut ingerlanneqassapput. Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat kalaallit oqaasiinik atuinngitsut danskisut oqalussinnaatitaapput, oqaasiilu kalaallisumut nutserneqassallutik taamatuttaarlu isumaqtiginniarnerit danskisut aamma malinnaaffigineqarsinnaassallutik.”

Siunnersuummut nassuaatit

Nassuaatit nalinginnaasut

Allannguutissatut siunnersuutikkut erseqqissarneqarpoq Naalakkersuisunut ilaasortat kalaallit oqaasiinik atuinngitsut Inatsisartunut ilaasortat allat naligalugit Inatsisartuni danskisut oqalussinnaasut kalaallisunngorlugit nutserneqartunik. Erseqqissaanissaq pisariaqartinnejersimavoq Naalakkersuisunut ilaasortat Inatsisartuni isumaqtiginniarneri aamma oqalussinnaatitaasariaqarmata.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuaatit

Nr. 1-imut

Imm. 2-kkut naqissuserneqarpoq kalaallit oqaasii Inatsisartuni sulinermi oqaasisut peqatigisaanillu qularnaarneqarluni Inatsisartunut aamma Naalakkersuisunut ilaasortat kalaallit oqaasiinik atuinngitsut Inatsisartuni danskisut oqalussinnaasut kalaallisunngorlugit nutserneqartunik. Tamatumuuna qularnaarneqarpoq danskisut oqaasillit Inatsisartunut ilaasortassatut qinigaasimasut innuttaasut qinersinerisigut qinikkan iinissaminnik isumaginninnissaminnut aamma periarfissaqarnissaat. Taamaalilluni Inatsisartunut ilaasortat inatsisartoqarnermi oqaaseqarnissamut kiffaanngissuseqarnerisa kiisalu kikkut tamat oqartussaaqataanerisa mianerineqarnissaasa piumasarissavaat isumaqtiginniarnerit nalaanni pisariaqarneratut oqalutsit ikuuttussat atugassannngortinnejernissaat. Tamanna inatsisartut inatsisaanni maannamut atuuttumi § 13 naapertorlugu periusiusumut naapertuuppoq. Periarfissiinikkut ilanngullugu qularnaarneqarpoq innuttaasuni danskisut oqaasillit Naalakkersuisunut ilaasortatut suliassaminnik isumaginnissinnaanissaat. Kiisalu innuttaasuni danskisut oqaaseqartut isumaqtiginniarnerit ingerlaavartumik nutserneqartarnerisigut Inatsisartuni sulinermut malinnaanissaminnut tunngaviusumik periarfissinnejernissaat. Tamatumuuna qularnaarneqarput innuttaasuni ilaasut taakku kikkut tamat oqartussaaqataaneranni peqataasinnaanerat sinniisussamittullu qinikcamik sulineranni paassisutissinneqarluarlutik nalilersuisinnaanerat.